

Ügyiratszám: SZOC/1139-10/2023

Ügyintéző: Korpai Tibor

ELŐTERJESZTÉS

- a Közgyűléshez —

- a Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának Kábítószerügyi Egyeztető Fóruma

2022. évi szakmai tájékoztatójának elfogadására és Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítására

.....
Dr. Kovács Ferenc
polgármester

.....
Dr. Ulrich Attila
alpolgármester

.....

Tóthné Csatlós Ildikó

Szociális és Köznevelési Osztály vezetője

törvényességi véleményezést
végző személyek aláírása:

.....

Dr. Szemán Sándor
címzetes főjegyző

.....

Faragóné Széles Andrea
Jegyzői kabinet vezetője

Az előterjesztést véleményezi:
Jogi, Ügyrendi és Etikai Bizottság
Szociális, Egészségügyi és Sport Bizottság
Köznevelési, Kulturális és Ifjúsági Bizottság

Tisztelt Közgyűlés!

A Nyíregyházi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (továbbiakban: NYÍRKEF) Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata mellett működő konzultatív, véleményező, javaslattevő testület. A NYÍRKEF tevékenységét a városban lakók életminőségének javítása, a drogprobléma társadalmi hatásainak mérséklése, a lakosság életminőségének javítása érdekében folytatja. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Kábítószer Egyeztető Fóruma Szervezeti és Működési Szabályzata értelmében a Közgyűlés részére tájékoztatót készít az éves munkáiról, eredményeiről.

2022-ben produktív munkavégzésre nyílt lehetőség, amelynek alapját a „Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának stratégiája a drogprobléma visszaszorítása érdekében (2022-2025)” című szakmai dokumentum cselekvési terve biztosította. A NYÍRKEF az elmúlt évben rendszeresen ülésezett, kortárssegítő programot indított, prevenciós programokat valósítottak meg a kábítószer-ellenes világnap alkalmából, és jelentős részt vállaltak a 2022. október 13-án megrendezett V. Nyíregyházi Ifjúságkonferencia megvalósításában.

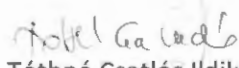
Az elmúlt év végén lezajlott a tagság felülvizsgálata, amelynek eredményeként a legtöbb szervezet megerősítette együttműködési szándékát, valamint a Baptista Tevékeny Szeretet Misszió Szenvedélybetegek Nappali Intézménye és A Gyermekekért a Fiatalokért és a Családokért Közhasznú Egyesület jelezte csatlakozási szándékát. A 2015-ben elfogadott szervezeti és működési szabályzat korszerűsítésére, az időközben megváltozott jogszabályi és szakpolitikai környezetnek megfelelő módosításra is sor került. Az előterjesztés határozat-tervezetét képező szervezeti és működési szabályzatban dőlt betűvel jelöltük a módosult szöveget, amelyet a NYÍRKEF tagjai is megismertek.

Az idei tervek között szerepelt többek között a városi stratégiában megfogalmazott cselekvési terv megvalósításának folytatása, a kortárssegítést támogató program terjesztése, szakmai programok és konferencia megszervezése is.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozat –tervezetet, valamint annak mellékletét elfogadni szíveskedjen.

Nyíregyháza, 2023. április 20.

Tisztelettel:

Tóthné Csatlós Ildikó
osztályvezető

WWW.NYIREGYHAZA.HU

Melléklet a SZOC/1139-10/2023. számú előterjesztéshez

H A T Á R O Z A T - T E R V E Z E T

**NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS
KÖZGYŰLÉSÉNEK**

...../2023. (IV. 27.) számú

h a t á r o z a t a

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának Kábítószerügyi Egyeztető Fóruma 2022. évi szakmai tájékoztatójának elfogadásáról és Szervezeti és Működési Szabályzatának módosításáról

A Közgyűlés

az előterjesztést megtárgyalta és

- a) Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának Kábítószerügyi Egyeztető Fóruma 2022. évi szakmai tájékoztatóját a határozat 1. számú melléklet szerint és
- b) módosított Szervezeti és Működési Szabályzatát a határozat 2. számú melléklet szerint elfogadja.

Nyíregyháza, 2023. április 27.

A határozatról értesülnek:

- 1./ A Közgyűlés tagjai
- 2./ a címzetes főjegyző és a Polgármesteri Hivatal érintett belső szervezeti egységeinek vezetői
- 3./ A NYÍRKEF szakmai elnöke

**NYÍREGYHÁZA
MEGYEI JOGÚ VÁROS
POLGÁRMESTERI HIVATALA**

SZOCIÁLIS és KÖZNEVELÉSI OSZTÁLY

4401 NYÍREGYHÁZA, KOSSUTH TÉR 1. PF.: 83.
TELEFON: +36 42 524-585; FAX: +36 42 524-586
E-MAIL: NYHSZOC@NYIREGYHAZA.HU

1. számú melléklet a/2023. (IV.27.) számú határozathoz

**Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának
Kábítószerügyi Egyeztető Fóruma (NYÍRKEF)
2022. évi szakmai tevékenységéről szóló tájékoztatója**

**Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának
Kábítószerügyi Egyeztető Fóruma (NYÍRKEF)
2022. évi szakmai tevékenységéről szóló tájékoztatója**

1. Bevezetés

Az elmúlt években megtapasztalt pandémia és veszélyhelyzeti korlátozások jelentősen befolyásolták a személyes részvételt igénylő szolgáltatások biztosítását. A kialakult helyzetre reagálva sokszor csak online térben lehetett interperszonális kapcsolatokat kialakítani és a segítségnyújtást az újfajta környezethez kellett igazítani. Tavaly viszont már javult a helyzet, így hatékonyabb munkavégzésre nyílt lehetőség.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése a 175/2021.(XI.18.) számú határozatával elfogadta a NYÍRKEF drogprobléma visszaszorítása érdekében (2022 - 2025) készített stratégiáját, amely cselekvési tervének megvalósítása elkezdődhetett 2022-ben.

Legnagyobb előrelépés a kortárssegítő program elindítása kapcsán történt, de a tagság együttműködéséből eredményes kábítószer-ellenes világnapi program és az V. Nyíregyházi Ifjúságkonferencia is megvalósult. Az év végén lezajlott a tagság felülvizsgálata, amelynek eredményeként a legtöbb szervezet megerősítette tagságát és 2 új szervezettel bővült a szakmai testület. Az elmúlt évek során megváltozott szakpolitikai környezet miatt időszerűvé vált a Fórum szervezeti és működési szabályzatának aktualizálása is.

Tavaly nagyobb volumenű helyzetkép, felmérés nem készült, mivel a 2021-ben megvalósított kutatás alapján elkészült stratégiai dokumentum az elkövetkező 3 évre meghatározza a Fórum munkáját.

A szakmai tájékoztatónkban a 2022. év eredményeit foglaljuk össze, amelyek jelentős előre lépéseket tartalmaznak, és alkalmasak arra, hogy a stratégiánkban meghatározott irányt tartani tudjuk.

2. A NYÍRKEF rövid bemutatása

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának Kábítószer Egyeztető Fóruma (továbbiakban NYÍRKEF) 2001. óta működő és 2015-ben újjáalakult erőforrás-közösség, amely különböző szektorokat képviselő szervezetek elköteleződésén alapuló szakmaközi együttműködés.

A testület alapcélja szerint hozzájárul az önkormányzati döntések szakmai megalapozásához, a döntéselőkészítő folyamat nélkülözhetetlen résztvevőjeként. Helyzetértékelésre támaszkodva időközönként felülvizsgálja aktuális drogstratégiáját vagy újat készít. A szenvedélybetegségek elleni küzdelem helyi koordináló szerveként tevékenysége során figyelemmel kíséri az aktuális szakpolitikai iránymutatásokat, összehangolt szakmai feladatait a megelőzés, kezelés-ellátás, ártalomcsökkentés, kínálatcsökkentés területén specifikus munkacsoportokban végzi.

Partneri kapcsolatnak alapja a hatékony kommunikáció és az érdekmentes kooperáció, amely lehetővé teszi a párhuzamosságok kiszűrését.

3. Drogpolitikai keretek és a NYÍRKEF működése

3.1. Országos hálózat

A KEF-ek országos koordinációját a Nemzeti Népegészségügyi Központ, Népegészségügyi Stratégiai, Egészségfejlesztési és Egészségmonitorozási Főosztály, Drogmegelőzési Programok Osztálya végzi. A főosztály és az osztály közreműködik a szenvedélybetegségek megelőzésével és kezelésével kapcsolatos feladatok végrehajtásában, biztosítja a megvalósítás szakmai támogatását, koordinációs feladatokat végez, adatbázist működtet, részt vesz a drogpolitikai célú programok kidolgozásában, a hazai és uniós pályázatok szakmai előkészítésében, elősegíti a KEF-ek megalakulását, szakmailag támogatja folyamatos működésüket, elősegíti az országos hálózat koordinációját, ellátja a Kábítószerügyi Tanács működésével kapcsolatos titkársági feladatokat, és részt vesz a kábítószer probléma kezelésével kapcsolatos pályázatok szakmai tartalmának kidolgozásában, továbbá javaslatokat fogalmaz meg és szakértői tevékenységet folytat az iskolai egészségfejlesztési programok minőségbiztosításának előmozdítása érdekében.

Korábban a Nemzeti Drogellenes Stratégiáról 2013-2020 szóló 80/2013. (X. 16.) OGY határozat fogalmazott meg feladatokat az egészségfejlesztés és kábítószer-megelőzés területén, az EU-s szabályozással szinkronban.

Jelenleg az aktuális szakpolitikai sztemderdek az „Egészséges Magyarország 2021-2027” címet viselő, az egészségügy átfogó megújítására irányuló, 2019–2030 közötti időszakra vonatkozó öt Nemzeti Egészségügyi Program testesíti meg. Ebbe tartozik a szenvedélybetegségek elkerülésére, kezelésére irányuló eleme a Nemzeti Mentális Egészségügyi Program is.

3.2. A NYÍRKEF feladatai

A NYÍRKEF kiemelt feladata a helyi, alulról jövő kezdeményezések támogatása, különös tekintettel a drogproblémák kialakulásának megfékezése, illetve hatékony kezelése érdekében. Koordinálja városunkban a káros szenvedélyek elleni egységes fellépést, megszervezi és összehangolja a stratégiai célokat szolgáló megelőző tevékenységeket. Szakszerű beavatkozást, illetve kezelés igénybevételének lehetőségét biztosítja a függőnek nem minősülő, de problémás kábítószer-használat jeleit mutató személyek számára, továbbá támogatja a családtagokat és a hozzátartozókat.

Döntéseit a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum szakmai egyetértésével hozza meg, tevékenységét az összefogás, a komplexitás és az egészségfejlesztés területein valósítja meg.

Az összefogás, a szervezetek közötti kohézió érdekében hatékony kommunikációt kell fenntartani. A feladatok ellátása érdekében stratégiai jelentőséggel bír az önkormányzati koordináció megtartása, a szervezet bővítése, új szereplők bevonása (pl. praxisközösségek, védőnők, óvodai- bölcsődei nevelők).

Komplexitás alatt a szolgáltatások sokszínűségét, a különböző ellátások közötti átjárhatóságot és a párhuzamosságok elkerülését kell érteni.

Az egészségfejlesztés folyamatosan fejlődő interdiszciplináris terület, amelyet minden korosztály számára biztosítani kell. Az egészségtudatos életmód népszerűsítése és az erre épülő prevenció munka során természetesen figyelembe kell venni a más-más szinten megjelenő szükségleteket és igényeket. Az egyén, a csoportok vagy közösségek szintjén történő beavatkozások visszautalnak a komplexitás fontosságára.

A szenvedélybetegek részére nyújtott szolgáltatások területén megtalálható városunkban alacsonyküszöbű alapellátás és közösségi ellátás, szenvedélybetegek nappali ellátása, megyei szinten szenvedélybetegek otthona, átmeneti otthona és drogambulancia. Változatlanul hiány tapasztalható viszont (megyei szinten is) szenvedélybetegek számára kialakított rehabilitációs célú lakóotthon, rehabilitációs intézmény és támogatott lakhatás biztosítása területén.

3.3. A NYÍRKEF felépítése

A NYÍRKEF legalább fél évente, de a végrehajtandó feladatok miatt - az elnök vagy a KEF tagok indítványára - ettől eltérő időpontokban, többször is ülésezik. A munkacsoport vezetők körében fogalmazódnak meg azok a stratégiai lépések, amelyeket aztán a munkacsoportok próbálnak közösen kivitelezni.

A KEF Operatív Vezető Testület szakmai- és társelnöke:

- Dr. Erdélyi Ágnes szakmai elnök
- Dr. Ulrich Attila társelnök, Nyíregyháza MJV alpolgármester

A KEF munkacsoportok és vezetői:

- Tullner Gabriella - Kezelés-ellátás munkacsoport vezető
- Szilágyi Pálné - Prevenációs munkacsoport vezető
- Gurbán Csaba - Kínálatcsökkentési munkacsoport vezető
- Lengyelné Pogácsás Mária - Közösségi Együttműködés munkacsoport vezető

A tagság nyitott, aktív, tevékeny szervezetekkel és szakemberekkel folyamatosan bővíthető.

4. Városi stratégia és cselekvési terv

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése, Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának a drogprobléma visszaszorítása érdekében (2022 - 2025) készített stratégiájának elfogadásáról szóló 175/2021.(XI.18.) számú határozatával fogadta el a szakmai munkát meghatározó dokumentumot és a benne megfogalmazott 3 éves időtartamra szóló cselekvési tervet.

A következő alpontokban bemutatásra kerülnek a munkacsoportokra vonatkozó 2022-ben elért eredmények.

4.1. Prevenció munkacsoport

A köznevelési intézményekben - a NYÍRKEF tagságból - 2022-ben, a Talentum Alapítvány, a Egészségfejlesztési Iroda Nyíregyházi Járás (továbbiakban: EFI), a Nyíregyházi Rendőrkapitányság és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság, valamint a Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ végzett jelentős prevenció munkát. Ezek a tevékenységek lefedték a cselekvési tervben vállalt feladatokat.

A startégiában új feladatként megfogalmazott kortárssegítő folyamatok elindítása területén jelentős lépések történtek. Az Önkormányzat, a Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint civil szervezetek együttműködéséből fakadóan egy pilot programot indult a 2022/2023-as tanév során.

A program célja a kortárssegítés népszerűsítése és kortárs segítő mentorprogramok elindítása városunk köznevelési intézményeiben. A gyerekek kompetensek a saját problémájuk, helyzetünk feltárásában, ezért támogatni és képezni kell őket, hogy aktivitásuk növekedjen, kommunikációjuk és ismereteik gazdagodjon, ezzel elősegítve a jó iskolai légkör és közösségek kialakulását. A kortárssegítés terén aktív fiatalok preventív szereplőkké válhatnak a köznevelési intézményekben megjelenő olyan ártalmas, veszélyeztető jelenségekkel szemben, mint például az iskolai kirekesztés, a kortársbántalmazás, a cyberbullying és a káros szenvedélyek elterjedése. Emellett a mentortevékenységet ellátó óvodai és iskolai szociális segítő szakemberek szakmai támogatása révén javuló tendenciákat várunk a rizikómagatartásokkal veszélyeztetett korcsoportban, közösségekben.

A pilot program első évében a Nyíregyházi Tankerületi Központ által működtetett Nyíregyházi Kölcsey Ferenc Gimnáziumot és az Észak Agrárszakképzési Centrum fenntartásában működő Lippai János Mezőgazdasági Technikum és Szakképző Iskolát sikerült bevonni a folyamatba.

A két intézményben lezajlott toborzás során nagyszámban jelentkeztek önmagukért és társaikért is felelősséget vállaló, önkéntesen tevékenykedő, motivált és érdeklődő diákok.

A közel 40 diák számára 2022. április 12-én megtartott első találkozót célja a motivációk feltárása és megismerése mellett az ismerkedés volt. A terveket úgy kerültek összeállításra, hogy felszabadult, önfeledt hangulat alakuljon ki. A fiatalok körbejárták a kortárssegítés fogalmát, a kortárssegítők

feladatait, elemezték a kompetenciahatárokat. A fiatalok a nap végén összeállítottak egy rövid kérdéssort, amellyel egy egyszerű kutatást folytattak le iskolájukban.

A második alkalomra 2022. május 26-án került sor, amelyen egy konferencia jellegű találkozón bemutatták egymásnak a kutatásaik eredményeit, valamint bemutatkozott néhány meghívott szervezet.

A két napos alaptréningre 2022. június 08-án és 09-én került sor. A tréning céljai a következők voltak:

- Megismertetni a fiatalokat a program nyújtotta lehetőségekkel, a kortárs segítség legfőbb céljaival és alapértékeivel.
- Fejleszteni a kortárs segítők azon készségeit, amelyek munkájukhoz szükségesek, mint pl.: tolerancia, nyitottság, empátia, megabiztosság, helyzetfelismerő képesség, problémamegoldás, kommunikációs készség stb.
- A segítő beszélgetés eszköztárának elsajátíttatása.
- Segíteni azt, hogy megtalálják saját identitásukat, mint kortárs segítő.
- Segíteni azt, hogy a csoportjuk igazi tagjává váljanak.
- Segíteni azt, hogy megerősödjön az elköteleződésük a kortárs segítség iránt.
- A motivációjuk feltárása, megismerése.

A két napos tréning egyszerre 3 helyszínen zajlott az iskolai szociális munkások részvételével és a Human-Net Alapítvány szakembereivel.

A tréningen a fiatalok által sok ötlet felmerült, hogy saját iskolájukban milyen programokkal, eseményekkel jelenthetnek meg, és milyen témák azok, amik fontosak lehetnek. Ezek válogatás nélkül: önismereti foglalkozások, közösségi média, online tér, jelenlét, kerekasztal beszélgetés tanárokkal, hétköznapi ismeretek átadása a fiataloknak, iskolai rendezvények szervezése, probléma-kezelési módszerek (megküzdési stratégiák) megismerése, érzékenyítő foglalkozások diákoknak, a stressz kezeléséről előadás, közösségépítő programok, jelenlét-meghallgatás-információ, iskolán kívüli szabadidős lehetőségek szervezése, tanulás módszertan foglalkozás szervezése, tanuló párok, csoportok alakítása, egyenpólók a kortárs segítőknek, közösségi akciók, tapasztalatok átbeszélése, rendszeres találkozások.

A két napos tréningen erősödött a fiatalok kortárs segítés iránti kíváncsisága, elköteleződése. Nagyon nyitottak a kortárs segítés módszereire, kíváncsian várták a program folytatását. Visszajelzéseik szerint a program során sok új dolgot tanultak, új emberekkel, iskolatársakkal ismerkedtek meg, és nagy élmény volt nekik, hogy megismerhették egymás gondolatait a felmerült témáink kapcsán.

A szakemberek tapasztalataiból megtudható, hogy a fiatalok az iskolai évfolyamokon belül alig ismerik egymást. Csupán a szűk osztályközösségben ápolják kapcsolataikat, amelyen szeretnének változtatni. vannak. A programhoz való kapcsolódásuk motivációja a saját önismeretük fejlesztése. Érzékenyek mások problémáira, de a sajátjaikra is választ keresnek. A programok további alakítása során ezt érdemes figyelembe venni.

A pilot-program keretében elkészült egy kortárssegítő ütemterv, amelyet a bevont két intézmény beépítette a 2022/2023-as tanév munkatervébe.

A fiatalokkal szeptemberben volt újabb csoportmunka, amelyen az addig összeírt problémák kerültek feldolgozásra, illetve iránymutatást kaptak az elkezdődött tanévvel kapcsolatban. A problémákat több szempont szerint csoportosították, sikerült ok-okozati viszonyba helyezni őket. Érdekes összefüggésekre derült fény, de jellemzően a közösségi kapcsolatok hiánya jelent meg rengeteg jelenség mögött. Ötletfalat készítettek a diákok azokról a problémákról, amelyekre leginkább hatással lehetnek, a problémafa összeállítása és az összefüggések keresése komoly gondolkodást, koncentrációt igényelt tőlük.

Az őszi-téli időszakban az iskolájukban havi rendszerességgel történtek találkozók az intézményükben dolgozó óvodai- és iskolai szociális segítő szakemberek mentorálásával.

Az eddig elvégzett munka során kiderült, hogy kíváncsiságuk és nyitottságuk felülmúlták a várakozásokat, elköteleződésük a kortárs segítés iránt nagyon magas, iskoláik pedig maximálisan támogatják a tevékenységet. A fiatalok visszajelzései alapján látható, hogy nagyon szeretnének minél többet megtudni saját magukról, fejleszteni önismeretüket és társas készségeiket, miközben a mások támogatása és segítése iránt is érdeklődnek. Tapasztalatok szerint a segítő szakemberek számára is fontos lenne a támogatás és a fejlesztői folyamatok elindítása.

A kortárssegítés terén a NYÍRKEF értékes tudásbázissal rendelkezik a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály által végzett prevenciók tevékenységeinek

köszönhetően. A főosztály egészségfejlesztő munkatársa 2022-ben hat alkalommal tartott foglalkozásokat az addikció témakörben a 12-18 év közötti korosztály részére, valamint két napos középiskolai körtársegítő képzés került megvalósításra a cyber-bullying és az iskolai zaklatás, bántalmazás megelőzés lehetőségeinek propagálása érdekében. Emellett nyolc oktatási intézmény részére került kikölcsönzésre a dohányzás megelőzést és leszokást elősegítő Hordozható Érintőképernyős Számítógép (HÉSZ) és a Demonstrációs Bábu (DB). Felnőtt korosztály számára a 35-65 korosztályba tartozó felnőttek részvételével két egészségfejlesztési rendezvény keretében került feldolgozásra a lelki egészség fontossága, valamint a korábbi évekhez hasonlóan folytatódott az elterelés, megelőző-felvilágosító szolgáltatás ellátása, mely célja a szolgáltatást igénybevevő kliensek kábítószermentes életmód kialakításának motiválása volt.

4.2. Kínálatcsökkentési munkacsoport

Kínálatcsökkentés munkacsoport célja csökkenteni a drogokhoz való hozzáférhetőséget, valamint azok használatából és árusításából fakadó egyéni és társadalmi kockázatokat, ártalmakat. A kínálatcsökkentés elsősorban, rendvédelmi feladatokat jelent, de jelentős a szereplők prevenciós munkája is.

A Nyíregyházi Rendőrkapitányság aktív résztvevője és vezetője a NYÍRKEF kínálatcsökkentési munkacsoportjának. A kábítószer- és bűnmegelőzés területén egész évben folyamatos tevékenységet látnak el. Figyelmük nem csak a városlakókra terjed, hiszen a városunkban tanuló külföldi diákoknak és a turisták részére is van bűnmegelőzési, figyelemfelkeltő programjuk. Munkájuk során szoros kapcsolatot ápolnak a polgárőrséggel, a közterület felügyelet és a büntetésvégrehajtási intézet szakembereivel.

Ifjúságvédelmi tevékenységük során több köznevelési intézményben is tartottak foglalkozásokat a bűnmegelőzéssel foglalkozó kollégák. Ebbe a körbe tartozik az Ovi-Zsaru, DADA, Iskola rendőre és az Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadói program.

Az Ovi-Zsaru programot 2022-ben 7 óvodában indítottak, DADA programban pedig három településen 4 iskolában 85 diák vett részt a foglalkozásokon. Az iskolai erőszak és az internet veszélyeivel kapcsolatos figyelemfelhívás is megjelent az ifjúságvédelmi témakörben tartott 117 előadáson, amelyeken összesen 4950 diák vett részt.

Drogprevenációs előadások osztályfőnöki órák keretében történő megtartására 118 alkalommal került sor, amelyeken 510 tanuló vett részt. Az előadásokon többnyire a dizájner drogokról, a drogfogyasztás és a bűncselekmények kapcsolatáról és következményeiről volt szó. Újdonság volt az Elf-bar nevű elektromos dohánytermékkel kapcsolatos figyelemfelkeltő előadások megszervezése, mivel a tapasztalatok szerint már 12-13 éves fiatalok is fogyasztják.

A drogprevenációs összekötő tiszt által nyújtott szolgáltatások nyilvánosak és elérhetők, igény szerint szülői értekezleten vagy fogadóórán is tájékoztatást nyújt a kábítószerrel kapcsolatos kérdésekben.

Kínálatcsökkentési oldalról elmondható, hogy az új pszichoaktív anyaggal visszaélés tekintetében a megelőző év 12 esetéhez viszonyítva 2022-ben 10 eljárást indítottak, 92,3 %-ról 91,7 %-ra változott a nyomozati, és 85,7 %-ról 80,0%-ra csökkenő felderítési eredményességgel. Kábítószer birtoklás, fogyasztás kapcsán a 2021-ben a 70 esettel szemben 2022. évben 84 eljárás indult. A nyomozási (92,1 %-ról 97,6 %-ra) és a felderítési (74,1 %-ról 93,6 %-ra) eredményesség növekedett.

A Rendőrség elsődleges szempontja, hogy a kábítószer terjesztőkre koncentráljanak. A rendőri intézkedés – igazoltatás, közúti ellenőrzés, fogdai befogadás stb. – során előkerülő gyanúsán fóliázott, „pakettolt” növényi származékok és fehér porok kellő kiindulást adnak a láncolat feltérképezéséhez akár nyílt, akár operatív eszközökkel.

4.3. Kezelés-ellátás munkacsoport

2022-es évben a Kezelés ellátás munkacsoport negyedévente ülésezett, ahol szó esett a munkacsoport eddigi tevékenységéről és jövőbeni feladatairól. A munkacsoport a következő szolgáltatási területeken lát el feladatokat: prevenció, segítségnyújtás (telefon, információk, tanácsadás), krízisintervenció, szociális munka (segítő beszélgetés, egyéni esetkezelés, közösségi szociális munka, családkonzultáció), önsegítő és terápiás csoportok, orvosi konzultáció, pszichiátriai és pszichoterápiás kezelés egyéni és csoportos formában, utógondozás, pasztorál konzultáció (lelkésszel való konzultáció) és elterelés.

A munkacsoport tagok minden évben kiemelt figyelmet fordítanak a jelzőrendszer további erősítésére, az alapellátás résztvevőivel való szoros együttműködés kialakítására. Kapcsolatban vannak a szülészeti- és gyermekosztállyal, a nevelési tanácsadóval, a rendőrséggel és lakásotthonokkal. Ezen kívül aktívan részt vesznek konferenciákon, iskolai és városi egészségnapi rendezvényeken. Céljuk nagyobb

energiákat fektetni a szülők, hozzátartozók bevonásába, azok kábítószerrel kapcsolatos ismereteinek bővítésébe, tanácsadás biztosításába.

A munkacsoport helyi és országos konferenciákon, rendezvényeken képviselte a NYÍRKEF-et, valamint az Egészség Porta Egyesület és a Sántha Kálmán Pszichiátriai Szakkórház szervezésében részt vettek az Innovatív hatékony megoldások a drogprobléma kezelésében – közösségi alapú megközelítés című workshopon, mely 2022. szeptember 22-én került megrendezésre. A workshop célja, megvitatni a közösségi megközelítés – CRAFT – hazai alkalmazási lehetőségeit. A workshop résztvevői megkaphatták az eddig előzetesen elkészült szakmai anyagokat a témával kapcsolatban.

A Drogambulancia a 2022. évben továbbra is biztosította a Megelőző-felvilágosító szolgáltatást minden hónapban 1 alkalommal, szombati napokon kliensei számára a szolgáltatás folyamatossága érdekében.

A tapasztalatok szerint, igény van a szombati nyitva tartásra, mivel csökkenthető nemcsak az újra kezdő kliensek száma, de a megszakadt szolgáltatások száma is. Ezáltal a programban résztvevő kliensek szükségleteihez, igényeihez és lehetőségeihez igazodva biztosítja a Drogambulancia a szolgáltatást annak érdekében, hogy az elterelés minél hatékonyabb legyen.

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórház Sántha Kálmán Szakkórház saját tevékenységei közül kiemelten fontos szolgáltatásként jelenik meg az alábbi két szolgáltatást:

1. A Szülői- Hozzátartozói csoport minden héten, csütörtök délután várja a szenvedélybetegek hozzátartozóit. A csoport működése lehetővé teszi, hogy a tagjai felismerjék, hogy problémáikkal nincsenek egyedül. Egymás tapasztalatait meghallgatva, könnyebb megoldásokat lehet keresni az előttük álló problémák megoldásához, mintha ezt egyedül, mindenkitől elszigetelten tennék. A csoport megértő és biztonságos légkörben teszi lehetővé, hogy a tagok beszélni tudjanak problémáikról, küzdelmeikről, és sikereikről.

A hozzátartozók tájékoztatást és szakmai segítséget kaphatnak nehézségeik és félelmeik leküzdésében és ismeretekhez juthatnak a szenvedélybetegségek fajtáival kapcsolatban. Megoszthatják egymással tapasztalataikat, aggodalmaikat, ezáltal megtapasztalhatják az önsegítés erejét, és közös sikereket élhetnek meg. Szakemberek segítségével dolgozhatnak azon, hogyan tanuljanak meg jól segíteni hozzátartozóiknak. Mindez hozzájárul a családi rendszer működésének javulásához, segíti az egész család felépülését.

2. 2022-ben indult el a „Nyolc hetes rehabilitációs program” a szenvedélybetegek hatékonyabb felépülésének érdekében. A komplex rehabilitáció (bio-pszicho-szociális) biztosítja betegeink gyógyulását. A terápiás teamben addiktológus szakorvos, pszichiáterek, klinikai szakpszichológusok, addiktológiai konzultáns, mentálhigiénés szakember segíti a betegek gyógyulási folyamatát, felépülését.

A program elősegíti a kliensek rehabilitációját és visszailleszkedésüket a társadalomba, korábbi közösségeikbe, az életmód megváltoztatását, az önállóság, az önálló életvitel elsajátításának megtanulását, a személyiség fejlesztését, az egészséges életmód, életvitel kialakítását, életvezetési és a szociális készségek fejlesztését. A programban figyelembe veszik az igénybevevők életkorát, egészségi állapotát, egyéni képességeit, adottságait, a befejezését követően pedig a betegek utógondozása biztosított.

4.4. Közösség, együttműködés munkacsoport

A munkacsoport feladata a tagok közötti információáramlás segítése, jó gyakorlatok felkutatása, bemutatása. Az elmúlt évben a leghatékonyabban a rendezvények megvalósulását segítették, amelyek a programok, események pontban kerülnek bemutatásra.

5. Programok, események

5.1. Pályázati programok

A 2021. év végén meghirdetett KAB-KEF-22 pályázati felhívásra önkormányzatunk támogatási kérelmet nyújtott be. Sajnos év közben, a megyei pályázati források elosztását végző Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat jelezte, hogy a Támogató visszavonta a felhívást, így a NYÍRKEF 2022-ben nem tudott célzott támogatáshoz jutni.

5.2. Kábítószer-ellenes Világnap

Az ENSZ-közyűlés 1987-ben nyilvánította június 26-át a kábítószer-fogyasztás elleni küzdelem nemzetközi napjává. A világnap célja, hogy felhívják a figyelmet a drogfogyasztás veszélyeire és a kábítószer-kereskedelem ellen folytatott harc fontosságára.

A világnap 2022. évi mottója „A kábítószer okozta kihívások kezelése az egészségügyi és humanitárius válsághelyzetekben” volt.

A NYÍRKEF szervezésében a kábítószer-ellenes világnap alkalmából két program valósult meg:

- 2022. június 23-án a Nyíregyházi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya részéről Gurbán Csaba rendőr százados tartott interaktív drogprevenciós előadást az Esély Centrumban.
- 2022. június 24-én pedig a Kis Vakond Táborban és a Sóstói Múzeumfaluban szervezett programot a NYÍRKEF. A két helyszínen mintegy 200 táborozó gyerek részére biztosítottak figyelemfelkeltő, játékos érzékenyítő és prevenciós programokat.

A programban résztvevő szervezetek:

- Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórház Egészségfejlesztési Osztály - EFI Nyíregyházi Járás
- Talentum Európai Fejlődésért Közhasznú Alapítvány
- Drogambulancia
- "Gyermekeinkért 16" Alapítvány
- Periféria Egyesület

5.3. V. Nyíregyházi Ifjúságkonferencia

A NYÍRKEF társszervezője volt az V. Nyíregyházi Ifjúságkonferenciának, amely 2022. október 13-án a Nyíregyházi Egyetemen került megrendezésre.

A konferencia célcsoportja az ifjúsági munkával-, ifjúsággal foglalkozó szakemberek, valamint maga az ifjúság volt. A fórum szakemberei a szervezési feladatokon túl közreműködtek a szakmai tartalom összeállításában, valamint már megszokott módon a konferencia napján aktív segítői voltak a megvalósításnak.

A konferencia rövid bemutatása

Plenáris előadások (9:20-12:00):

- Prof. Dr. Figula Erika, Nyíregyházi Egyetem - Iskolai zaklatás sajátosságai
- Moravcsikné Dr. Korniyicki Ágota, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórház Egészségfejlesztési Osztály - Füstbe ment terv a „manórúd”!? (Elf-bar)
- Kézy Béla, Megakom Kft. - Hogyan lesz Nyíregyháza tehetségbarát város? (A TalentMagnet projekt eredményei).
- Matolcsi Judit, Nyíregyházi Család- és Gyermejjóléti Központ - Kortárssegítő pilot-program bemutatása.
- Ecsedi Noémi, Nyíregyházi Diák-polgármesteri Iroda - Nemzetközi együttműködések fiatalok bevonásával.
- Fekete Éva - Helyi Szálak Közösségi Alapítvány bemutatása.

A konferenciát követően több témajavaslat érkezett egyéb aktuálisokról, amelyek a 2023-ban megszervezésre kerülő konferencia irányvonalát szabályák meg.

A helyi rendezvényeken túl a NYÍRKEF tagok rendszeresen vesznek részt az elsősorban Budapestről indult, „közös gondolkodás és helyi cselekvés” munkacímű, a Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok számára szervezett online konferencia sorozaton. A program célja, hogy az egészséges életmód megteremtése mellett demonstráljon, a KEF szervezetek lokális nehézségeinek és jó gyakorlatainak megismerése érdekében kommunikációs felületet biztosítson.

6. Jó gyakorlatok– új szervezetek

Az elmúlt évben a Baptista Tevékeny Szeretet Misszió Szenvedélybetegek Nappali Intézménye és A Gyermekekért a Fiatalokért és a Családokért Közhasznú Egyesület jelezte csatlakozási szándékát a NYÍRKEF-hez. A következő alpontokban bemutatásra kerül egy-egy tevékenység, jó gyakorlat a szervezetek részéről.

6.1. Ellátotti képzések, mint szakmai innováció bemutatása a szenvedélybetegek nappali ellátását nyújtó intézményben - Baptista Tevékeny Szeretet Misszió Szenvedélybetegek Nappali Intézménye (4400 Nyíregyháza, Szarvas u. 38.)

Az intézmény szenvedélybetegek nappali ellátásának célja, hogy az ellátottak szociális rehabilitációjában, a társadalomba való visszailleszkedésükben a rendelkezésre álló szolgáltatásnyújtási formákkal hatékonyan segítsen, mindvégig figyelembe véve és alkalmazva a szociális munka alapelveit és módszereit.

2021. szeptemberében indultak el az ellátotti képzések, amelyek elsődleges célja az ellátottak készségeinek, képességeinek fejlesztése és javítása, valamint a munkaerőpiacon való elhelyezkedésük támogatása, segítése volt. Ezt megelőzte a szakemberek képzése, kompetenciájuk fejlesztése. A képzések online, illetve jelenléti formában kerültek megszervezésre és lebonyolításra az intézmény székhelyén, azon szenvedélybetegséggel élő klienseink részére, akik ellátotti jogviszonyban állnak/álltak az intézménnyel.

Az ellátottak folyamatos mentorálást kérhetnek a számítógép kezelésében, a tananyagtartalom értelmezésében. A vizsgaanyag a szöveges részek mellett képeket és videókat is tartalmaz. A sikeres vizsga végén tanúsítvány tölthető le, ami igazolja a képzés elvégzését.

A jelenléti képzések feltétele, hogy minimum 10 fő ellátott vegyen részt a képzésen. A képzéseket külső tréner tartja, legtöbbször 1 napos, két képzés esetében 3x1 napos időtartamban. Bármilyen formában teljesített képzést követően, legkésőbb 3-4 héten belül ismeretelmélyítő-, megújító csoportfoglalkozást tartanak az intézményben. A csoportfoglalkozás keretében a képzéshez kapcsolódóan a csoportvezetés eszközeivel, irányított kérdésekkel és a témákhoz kapcsolódó játékos feladatokon keresztül, alkalmanként audiovizuális tartalmak segítségével átismétljük a képzésen tanultakat. A foglalkozás végén kapják meg az ellátottak névre szólóan, a képzés elvégzését igazoló tanúsítványokat.

A nyíregyházi szenvedélybetegek nappali intézményében az online és jelenléti képzések, során eddig összesen 185 alkalommal vehettek át igazoló tanúsítványt az ellátottak.

Az online képzések témái:

- Elsősegélynyújtás a mindennapokban: a résztvevők megismerik az alapvető elsősegélynyújtási ismereteket és képesek azokat szükség esetén alkalmazni.
- Önismeret a mindennapokban: az ellátottak valódi képet kapnak önmagukról, tudatában legyenek személyes értékeiknek és képesek legyenek a fejlődésre mindennapi életük és kapcsolataik minőségének javítása érdekében.
- Munka- és tűzvédelmi ismeretek a mindennapokban: a résztvevők megismerik az alapvető munka- és tűzvédelmi ismereteket és a rájuk vonatkozó általános szabályokat, képesek azokat a mindennapi munkavégzés vagy személyes tevékenységek, illetve az intézményben való tartózkodásuk során alkalmazni.
- Stresszkezelés a mindennapokban: az ellátottak megismerik és alkalmazni tudják a stresszoldási technikákat.

A jelenléti képzések témái:

- Munkaerőpiaci felkészítés 1-11-111: a résztvevők a három alkalmas képzés során a saját készségeik és képességeik felismerése és fejlesztése mellett olyan álláskeresési technikákat sajátítsanak el, amelyek ismerete nagyban növeli a munkaerőpiacon való elhelyezkedést.
- Stresszkezelés: az ellátottak felismerik és azonosítani tudják a stressz-faktorokat, eszközöket kapnak a stressz kivédésére és a jelentkező tünetek kezelésére.
- A kommunikáció alapjai a mindennapokban: az egynapos, gyakorlatias program célja, hogy a résztvevők segítséget kapjanak kommunikációjuk fejlesztéséhez.
- Az érzelmi intelligencia alapjai a mindennapokban: az egynapos program során az ellátottak megismerhetik az érzelmi intelligencia mibenlétét, jelentőségét a mindennapi társas kapcsolataikban, illetve felismerhetik, hogy hol vannak a fejlesztendő területeik.

További jelenléti képzések:

- Erőszakmentes kommunikáció: az egynapos, gyakorlatias program során az ellátottak megismerkedhetnek az asszertív kommunikációs technikákkal és segítséget kapnak a tanultak hatékony használatában is.
- Időgazdálkodás: az egynapos, gyakorlatias programban az ellátottak segítséget kapnak a napi időbeosztásuk megtervezéséhez és idejük hatékony beosztásához.

- Önismeret 1-11-111: a háromszor egynapos, gyakorlatias programban a résztvevők segítséget kapnak önismeretük és kommunikációjuk fejlesztéséhez.
- Konfliktuskezelés: az egynapos, gyakorlatias program során az ellátottak segítséget kapnak konfliktusaik kezeléséhez és kommunikációjuk fejlesztéséhez.

Az ellátotti képzések a Baptista Tevékeny Szeretet Misszió saját szakmai innovációjaként és szellemi tulajdonaként, az általa fenntartott szenvedélybetegek nappali ellátást nyújtó intézményei számára kerültek kidolgozásra. Az intézmény célja, hogy kis lépésekkel, de az idő előre haladtával kimutatható és példaértékű eredményeket érjenek el a szenvedélybetegséggel küzdő emberek életminőségének javításában és társadalmi reintegrációjában.

6.2. Lakossági szemléletformálás, tudatosítás – a TOP- 7.1.1.-16-H-067-4. Az élmények élménye című projekt keretében - A Gyermekért a Fiatalokért és a Családokért Közhasznú Egyesület (4400 Nyíregyháza, Május 1. tér 1.)

A projekt során az Egyesület a Nyíregyházi SZC Bencs László Szakközépiskola, valamint a Szent Bazil Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium Technikum Szakképző Iskola, Készségfejlesztő Iskola, és Kollégium nyíregyházi hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű 14-18 év korú fiataljainak nyújtottunk szemléletformáló, preventív jellegű, élményszerű programsorozatot. Az élmények hatását a résztvevő fiatalok szakemberek vezetésével beszélték át a csoportfoglalkozások alkalmával.

Az Egyesület fő tevékenységként vállalta a fiatalok szemléletformálását, tudatosítását, altevékenységként pedig az egészséges életmóddal kapcsolatos programok (preventív foglalkozások és önismereti tréningek) megtartását. A program lényege abban állt, hogy olyan élményekhez és információkhoz segítették a fiatalabb generációt, melynek megélése során a diákok átérzik a döntéseik fontosságát, súlyát és hatását.

A programban több esetben is valamilyen pozitív élmény került összehasonlításra egy "negatív élménnyel", ezen keresztül a diákok megtapasztalták, hogy a mindennapokban hozott döntéseik, cselekedeteik más-más irányba terelhetik és befolyásolhatják az életüket.

A következő élmény-elemekeken keresztül történt a tapasztalatszerzés:

- Állatparki látogatás – Büntetésvégrehajtási Intézetben látogatás – a COVID miatt a BV szakemberei érkeztek az intézményekbe a diákokhoz különböző felszerelésekkel;
- Fun City Bowling Club – Nyíregyházi Járásbíróság, Nyíregyházi Törvényszék - a COVID miatt nem volt lehetőség törvényszéki látogatásra, így jogász szakember tartott interaktív előadást;
- Selfie Múzeum – Rendőrkapitányág;
- Camelot Catlan szabaduló szoba - Oltalom Szeretetszolgálat;

Az Egyesület sikeresen zárta a projektet, azóta is folyamatos kapcsolatot tartanak az intézményekkel, így a célcsoport utókövetése biztosított. Az intézményekben további újdonságokkal teli szemléletformáló programok megvalósítását tervezik.

7. Tervek

A NYÍRKEF számára az elkövetkező években a stratégiában megfogalmazott cselekvési terv szab irányt. A prevenciós programok folytatása és megújítása folyamatos feladatot jelent, a köznevelési intézményeken kívül a városunkban található ifjúsági közösségi terekbe is integrálni kell a programokat.

A prevenció- és a kezelés-ellátás területén tovább kell fejleszteni a szülőkkel és hozzátartozókkal való segítő munkát, a személyes találkozókra kívül tájékoztató, ismeretátadó kiadványok és médiamegjelenések segítségével.

A szervezet kommunikációjában nemcsak helyi, de megyei- és országos KEF kapcsolatok fejlesztésére törekszik. Az egészségtudatosság népszerűsítése érdekében együttműködik a helyi az EFI-vel, valamint motiválja tagszervezeteit új iskolai egészségfejlesztési programok kidolgozására.

A kortárssegítő program újabb szintjéhez ér idén, mivel a 2023/2024-es tanévben már a városunkban található összes középfokú köznevelési intézményében el kívánjuk indítani a programot. Az eddigi visszajelzések alapján az intézmények nagy része együttműködő és örül a felkínált lehetőségnek. A NYÍRKEF iskolai prevenciós tevékenységének megvalósításában jelentős erőforrásként jelenik meg a Nyíregyházi Család- és Gyermejkölési Központ óvodai és iskolai szociális segítő szakembereinek kortárssegítő mentortevékenysége. A szakemberek képzését, fejlesztését a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya humánerőforrás biztosításával támogatja.

A kortárssegítői folyamatról szakmai protokoll készül, amely alkalmazásával minden csatlakozó intézményben azonos szakmai színvonalú támogatást, mentortevékenységet tudunk biztosítani a program elindításához és működtetéséhez.

A NYÍRKEF szervezetei figyelemmel kísérik a pályázati lehetőségeket, amelyek segítségével innovatív megoldásokat kereshet, vagy dolgozhat ki. Szervezés alatt áll az idei kábítószer-ellenes világnapi rendezvény, valamint a VI. Nyíregyházi Ifjúságkonferencia programjainak kialakítása.

7. Összegzés

A NYÍRKEF évek óta szisztematikus munkát végez, az önkormányzati koordináció pedig a szervezetek számára is preferált működési forma, mivel hitelesnek érzik a döntéshozók támogatását.

Az érvényben lévő városi drogstratégiában megfogalmazott célok további megvalósítandó feladatokat biztosítanak a szervezet tagjai számára. A tájékoztatóban bemutatott eredmények igazolják a NYÍRKEF szakmai potenciálját, viszont tovább kell javítani a programok hatékonyságát és előre kell lépni közép- és hosszútávon egyaránt.

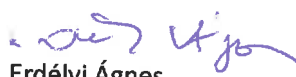
A rizikómagatartásokat kiváltó ártalmak sokrétűek, napjainkban már nem elég a „klasszikus” addikciókkal foglalkozni, mivel elsősorban az ifjúságot megcélzó fogyasztási termékek és cikkek egyéb függőségi és mentálhigiénés, vagy viselkedési problémákat okozhatnak. Éppen ezért fontosnak tartjuk a szakemberek készségeinek, képességeinek és ismeretanyagának fejlesztését, hogy minél hatékonyabban tudjanak a gyorsan változó szükségletekre reagálni.

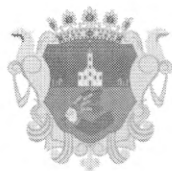
Meglátásunk szerint korosztálytól függetlenül a lehető legszélesebb körben kell kommunikálni és népszerűsíteni az egészségtudatosságot és az egészségfejlesztési módszereket. Kezelés-ellátás területén a komplex segítségnyújtás eszközeivel segítenünk kell az ellátottak hozzátartozóinak képessé válni - lehetőség szerint - a családi támogató környezet kialakításához. A bűnmegelőzési és kínálatcsökkentési beavatkozások hatékonyságához sok időre van szükség, emellett a nagy károkat okozó és folyamatosan megváltozó pszichoaktív szerek üldözése nem könnyű feladat. Ezért a bűnmegelőzési terület szereplőinek összefogását tovább kell fejleszteni és minél több erőforrással támogatni.

Hazánkban működő Kábítószerügyi Egyeztető Fórumokat bemutató online felület a <http://kef.hu/> oldalon érhető el.

Nyíregyháza, 2023. április 19.

Dr. Erdélyi Ágnes
szakmai elnök

NYÍREGYHÁZA
MEGYEI JOGÚ VÁROS
POLGÁRMESTERI HIVATALA

SZOCIÁLIS és KÖZNEVELÉSI OSZTÁLY

4401 NYÍREGYHÁZA, KOSSUTH TÉR 1. PF.: 83.

TELEFON: +36 42 524-585; FAX: +36 42 524-586

E-MAIL: NYHSZOC@NYIREGYHAZA.HU

2. számú melléklet a/2023. (IV.27.) számú határozathoz

**Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának
Kábítószerügyi Egyeztető Fóruma
Szervezeti és Működési Szabályzata**

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Kábítószerügyi Egyeztető Fórum
(a továbbiakban **NYÍRKEF**)
Szervezeti és Működési Szabályzata

I.

Általános rendelkezések

Szervezet neve: Nyíregyháza Megyei Jogú Város **Kábítószerügyi Egyeztető Fórum**
(rövidített neve: **NYÍRKEF**) (a továbbiakban: **NYÍRKEF**)

Székhelye: 4400 Nyíregyháza, Kossuth tér 1.

A Fórum megalakulásának időpontja: 2015. május 1.

A Fórum működésének időtartama: határozatlan

Jogállása: önálló gazdasági tevékenységet nem folytat, nem önálló jogi személy

A **Kábítószerügyi Egyeztető Fórum** *önálló jogi személyiséggel nem rendelkező szakmai munkacsoport*, Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) mellett működő konzultatív, véleményező, javaslattevő testület.

II.

A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum céljai és feladatai

1. A Fórum létrehozásának céljai

1.1 Általános célkitűzés

A NYÍRKEF a munkáját az egészségfejlesztés és kábítószer-megelőzés területén a nemzeti drogellenes stratégiák és szakpolitikai iránymutatásokkal összhangban végzi. A KEF-ek országos koordinációját a Nemzeti Népegészségügyi Központ, Népegészségügyi Stratégiai, Egészségfejlesztési és Egészségmonitorozási Főosztály, Drogmegelőzési Programok Osztálya látja el.

A NYÍRKEF aktívan részt vesz az országos KEF hálózat működésében, helyi szinten közreműködik a szenvedélybetegségek megelőzésével és kezelésével kapcsolatos feladatok végrehajtásában és a mentálhigiénés problémák csökkentésében, emellett szakmai támogatást biztosít, és koordinációs feladatokat lát el.

Magyarországon a kábítószer-probléma visszaszorítására, illetve kezelésére 2000-ben, valamint 2009-ben készültek középtávú célkitűzéseket tartalmazó stratégiai dokumentumok. A Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013-2020 újszerűségét elsősorban nemcsak egyes tartalmi elemei, hanem az elemeknek a korábbi stratégiáktól eltérő hangsúlyokat eredményező elrendezése, valamint a felnövekvő generáció kábítószerrel szembeni védelmének fokozott szem előtt tartását tükröző szemléletmódja is adja.

Az Országgyűlés 80/2013. (X. 16.) OGY határozatával elfogadott Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013—2020 alapján Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 2015-ben újjászervezte a 2001-ben megalakult Kábítószerügyi Egyeztető Fórumot.

Az aktuális szakpolitikai sztenderdek az „Egészséges Magyarország 2021-2027” címet viselő, az egészségügy átfogó megújítására irányuló, 2019–2030 közötti időszakra vonatkozó öt Nemzeti Egészségügyi Program testesíti meg. Ebbe tartozik a szenvedélybetegségek elkerülésére, kezelésére irányuló eleme a Nemzeti Mentális Egészségügyi Program is.

1.2. Részcélok

Egészséges élet feltételeinek kialakítása, az egészségi állapot fenntartása és lehető legteljesebb helyreállítása érdekében a helyi közösség aktív szerepvállalásának erősítése.

Együttműködés erősítése a családon (szülők–gyermekek–különböző generációk), a kortárscsoporton és az iskolán (pedagógusok–diákok–iskolai egészségügyi szolgálat) belül, továbbá a területen működő különböző közösségek és intézmények között.

A Fórum szerepvállalásának és koordinációs tevékenységének a növelése.

2. A NYÍRKEF feladatai

A hazai és nemzetközi szakpolitikai trendeket és célkitűzéseket figyelembe véve feladatait a megelőzés, kezelés, ellátás, ártalomcsökkentés, kínálatcsökkentés területén végzi, melynek keretében ellátja

- *Nyíregyháza városban a káros szenvedélyek – különösen a kábítószeres tiltott fogyasztása – elleni egységes fellépés koordinálását,*
- *biztosítja tagok közötti kommunikációt, információáramlást, összehangolja a helyi szereplők tevékenységét*
- *helyzetfeltárást és értékelést végez,*
- *stratégiai célokat szolgáló megelőzési tevékenységek megszervezését és összehangolását,*
- *a veszélyeztetett, sérülékeny személyek és csoportok számára biztosítja a célzott megelőző beavatkozás igénybevételének lehetőségét,*
- *a függőnek nem minősülő, de problémás kábítószer-használat jeleit mutató személyek számára biztosítja a megelőzés, a szakszerű beavatkozás, illetve kezelés igénybevételének lehetőségét, továbbá támogatja a családtagokat és a hozzátartozókat,*
- *családok problémáinak észlelését, kezelését elősegítő komplex családgondozási szolgálatok és szolgáltatások elérhetővé tételét,*
- *támogatja az intézmények szocializációs feladatainak hatékonyabb ellátását szolgáló folyamatokat.*

Kiemelt feladata, hogy támogatja az „alulról jövő” kezdeményezéseket. Szakmai ajánlóként koordinálja és elősegíti a pályázatokon való helyi részvételt.

III. A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum összetétele

1. A NYÍRKEF tagjai:

- a) társelnök: a polgármester által delegált alpolgármester
- b) szakmai elnöke: a NYÍRKEF tagok által egyszerű szótöbbséggel választott személy,
- c) munkacsoport vezetői: *Prevenációs, Kezelés-ellátás, Kínálatcsökkentési, Közösségi Együttműködés munkacsoportok*
- d) koordinátor: *a Szociális és Köznevelési Osztály ifjúsági feladatokkal megbízott ügyintézője,*
- e) tagok:
 - a. *NYÍRKEF tagoknak nevezzük mindazon intézményeket, szervezeteket, illetve a NYÍRKEF üléseire általuk delegált személyek, amelyek a NYÍRKEF-ben képviseltetik magukat,*
 - b. *a szabályzat mellékletében felsorolt, valamint önkéntes csatlakozási szándékról nyilatkozó és Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése által jóváhagyott szervezet, helyi állami, önkormányzati, civil és egyházi szervezetek, intézmények, személyek.*

A NYÍRKEF tag jogai:

- részt vehet az üléseken és rendezvényeken,
- véleményt nyilváníthat, észrevételeket, javaslatokat és ajánlásokat tehet,
- megismerheti a NYÍRKEF valamennyi dokumentumát a a vonatkozó adatvédelmi szabályokban foglaltak szerint,
- napirendi pontokra tehet indítványt, intézkedéseket kezdeményezhet,
- A NYÍRKEF elnökének felhatalmazása alapján feladatokat láthat el.

A NYÍRKEF tag kötelezettségei:

- betartja az SZMSZ rendelkezéseit,
- közreműködik a célok megvalósításában.

Amennyiben a tag által delegált személy tisztséget vállal, azt kizárólagosan ő töltheti be, ezt a tisztséget a tag által delegált más személyre nem ruházható át. A tagság önként vállalt társadalmi megbízatás.

1.2. A tagok megbízatása megszűnik:

- a) lemondással,
- b) kizárással,
- c) a NYÍRKEF megszűnésével.

1.3. Kizárással szűnik meg annak a tagnak a tagsági jogviszonya, akit a NYÍRKEF határozattal kizár. A NYÍRKEF-ből ki kell zárni azt, aki olyan magatartást tanúsít, amellyel a NYÍRKEF célját, működését súlyosan veszélyezteti. A NYÍRKEF a kizárásról egyszerű szótöbbséggel határoz.

2. A Fórum tevékenységét a Szervezeti és Működési Szabályzat szerint, a NYÍRKEF szakmai elnöke és csoportjai útján, az SZMSZ-ben meghatározott módon, és a Munkatervben megfogalmazott feladatok elvégzése céljából, az alpolgármester irányítása és ellenőrzése mellett folytatja.

3. A *NYÍRKEF* általános tevékenységét alapvetően *a szakpolitikai iránymutatások határozzák meg*. Ennek alapján, a konkrét feladatokat a *NYÍRKEF SZMSZ* határozza meg, mely során a kábítószeres elleni helyi fellépésekre, ajánlásokat fogalmazhat meg.

4. *A szakpolitikai iránymutatások felsorolják* azokat a programpontokat, melyek végrehajtását a helyi *NYÍRKEF*, a munkatervében követendő célnak meghatároz. A helyi Drogellenes Stratégia megvalósulása, a helyi állami, intézményi, egyházi, civil és egyéb társadalmi szervezetek támogatását és aktív közreműködését igényli.

IV.

A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum működése

A *NYÍRKEF* Szervezeti és Működési Szabályzatát Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése, Munkatervét pedig maga a *NYÍRKEF* határozza meg és fogadja el.

1. Alakuló ülés

Az alakuló ülésen el kell fogadni a *NYÍRKEF* Szervezeti és Működési Szabályzatát, a Munkatervét, meg kell választani a szakmai elnököt és a szakmai csoportok vezetőit.

Az alakuló ülést a társelnök vezeti, aki gondoskodik az ülés napirendi pontok szerinti lebonyolításáról, a jegyzőkönyv vezetéséről és az ülésen elhangzottak hitelesítéséről.

Az alakuló ülés tagsága a napirendi pontokat, a Szervezeti és Működési Szabályzatot, a Munkatervet egyszerű szavazattöbbséggel fogadja el, a szakmai elnököt és a csoportvezetőket egyszerű szavazattöbbséggel választja meg.

2. Tagszervezetek, tagok felvétele

A NYÍRKEF tagja lehet minden olyan szervezet, intézmény, amely a NYÍRKEF célkitűzéseit elfogadja és felvételi kérelmet nyújt be a koordinációs feladatokat ellátó szerv felé. Az új tagok felvételéről Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése a NYÍRKEF éves beszámolójának tárgyalásakor dönt.

3. A NYÍRKEF ülésrendje

A *NYÍRKEF* legalább félévente, de a végrehajtandó feladatok miatt – az elnök vagy a *NYÍRKEF* tagok indítványára – ettől eltérő időpontokban ülésezik, melyet az elnök, távollétében a *koordinátor* hív össze. Az *üléseket a szakmai elnök vezeti, akadályoztatása esetén a jelenlévő munkacsoport-vezetők egyike.*

A két ülés között a folyamatos teendőket a *NYÍRKEF* szűkített, operatív vezető testülete végzi. A testület negyedévente ülésezik.

Az operatív vezető testület tagjai: a szakmai és társelnök, a *koordinátor* és a munkacsoport-vezetők.

A *NYÍRKEF* határozatképes, ha a tagok több mint fele jelen van, döntését egyszerű szótöbbséggel hozza, szavazategyenlőség esetén a *szakmai elnök* szavazata dönt.

a) A *NYÍRKEF* csoportok vezetőjének személyében történő változásokra javaslatot *szakmai elnök* tesz, melyet a *NYÍRKEF* tagok egyszerű szótöbbséggel szavaznak meg.

b) A *NYÍRKEF* csoportok vezetői azonos jogokkal rendelkeznek (szavazati, előterjesztési, programajánlási, vizsgálatkérés, forráskutatás, a csoportok képvisellete stb.).

c) A *NYÍRKEF* csoportok vezetői írásban – kiemelt program esetén rendkívüli *NYÍRKEF* ülésen – a munkatervük szerint évente, de minden végrehajtott programot követően 10 napon belül kötelesek írásban tájékoztatni a *NYÍRKEF* elnököt.

d) A *NYÍRKEF* és a vezető testület üléseire rendszeres meghívást kapnak az önkormányzat illetékes osztályainak képviselői (Szociális és Köznevelési Osztály, Kulturális osztály) illetve az önkormányzat szakbizottságok (Szociális, Egészségügyi és Sport Bizottság, Köznevelési, Kulturális és Ifjúsági Bizottság) elnökei.

4. A *NYÍRKEF* operatív vezető testületének jogosultságai, feladatai

a) Kidolgozza a rövid-, közép- és hosszú távú terveket a helyi Drogellenes Stratégia megvalósítása érdekében.

b) Elkészíti a helyi Drogellenes Stratégiát és az éves Munkatervet.

c) Megszervezi a *NYÍRKEF*-ben dolgozók vagy a kortárs csoportok célirányos felkészítését, alap- és továbbképzését tevékenységük támogatásával (pl. infrastruktúra, szakelőadók biztosítása, konferenciák szervezése stb.).

d) Biztosítja a *NYÍRKEF* jogszerű működését az SZMSZ-ben foglaltak szerint.

e) Rendszeresen értékeli – az éves Munkaterv alapján – a meghatározott feladatok elvégzését, különös tekintettel a hosszú távú prevenciók stratégia helyzetére, eredményeire.

f) A Közgyűlés részére tájékoztatót készít az előző év tevékenységeiről, eredményeiről, a városi droghelyzet alakulásáról, az ellátórendszer működéséről, szükség szerint képviseli a *NYÍRKEF* érdekeit a Közgyűlés felé, javaslatot tesz.

g) Összegző elemzést készít a végzett munka alapján. A tapasztalatok illetve a trendek alapján javaslatot tesz a beérkezett drogellenes stratégiai információkból az érintett hatóságok vagy intézmények felé.

5. A *NYÍRKEF* szakmai és társelnöke jogosultságai, feladatai

a) Gondoskodik a *NYÍRKEF* üléseinek összehívásáról, a napirendi pontok meghatározásáról.

b) Levezeti az üléseket, gondoskodik az üléseken elhangzottak hitelességéről és rögzítéséről jegyzőkönyv alapján.

c) Koordinál a csoportok, a társszervek, hatóságok és intézmények között.

d) Ajánlásokat tesz a *NYÍRKEF* csoportok működésére, és ellenőrzi a végzett munkát.

e) A szakmai és társelnök a *NYÍRKEF* – mint fórum – törvényes képviselője, és teljes jogkörrel jogosult képviselni a fórumot a hatóságok, intézmények, társadalmi, civil és egyéb szervezetek vagy a média előtt.

6. A NYÍRKEF koordinátora

- a) Az ülések időpontjáról, napirendi pontjairól, illetve a rendkívüli ülés időpontjáról az ülést megelőzően legkésőbb egy héttel korábban írásban értesíti a NYÍRKEF tagokat.
- b) Az ülésekről jegyzőkönyvet/*feljegyzést* készít.
- c) Ellátja a NYÍRKEF működésével kapcsolatos adminisztratív teendőket.
- d) Kapcsolatot tart a *Nemzeti Népegészségügyi Központ Drogmegelőzési Programok Osztályával és a Kábítószerügyi Tanáccsal.*

7. A NYÍRKEF helyi csoportjai

7.1. Prevenációs csoport feladatai

- a) A drogprevencióval kapcsolatos kutatások megszervezése, a szakterületükön belüli információk gyűjtése, továbbítása, szorosan együttműködve *a köznevelési intézmények fenntartóival és intézményekkel*, illetve a *Diákpolgármesteri Irodával*.
- b) A megyében illetve a vonzáskörzetben meglévő drogterápiás intézetekkel való szoros együttműködés kialakítása, a munkafolyamatok koordinálása (pl. szabad férőhelyek, a bekerülési feltételek, a betegközvetítés, a visszaesők kezelése, a gondozottaknak a terápiát követő figyelemmel kísérése, közös programok szervezése stb.).
- c) Az oktatási tematika részévé kell tenni az országosan vagy a városban eredményesen bevezetett egészségnevelő, *egészségfejlesztő* és drogprevenciós módszereket, programokat, tematikákat, modelleket.
- e) A drogokkal és *egyéb rizikómagatartási formákkal* kapcsolatos információs és ismeretterjesztő anyagok (film, videó, fotóanyagok, szakkönyvek, tanulmányok, modellkísérletek, mintabemutatók stb.) összegyűjtése, és az anyagokhoz való hozzáférhetőség megszervezése (pl. kölcsönzés).
- f) *Közösségi terekkel való együttműködés, az iskola utáni időszakban fellelhető fiatalokkal való prevenciósmunka lehetőségeinek megszervezése.*
- g) *Tanítási időben vagy iskolai szünidőben* csellengő fiatalokra irányuló támogató tevékenység megszervezése (*ártalommentes, védett klubok*, innovatív szabadidős programok, művészeti tevékenységek, és azoknak teret biztosító intézmények stb.).
- h) Kortárssegítő csoportok létrehozásának, a szervezésében való közreműködés elősegítése.

7.2. Közösségi Együttműködés munkacsoport feladatai

- a) Operatív intézkedések megtervezése, kivitelezése a kritikus, drogproblémás helyek, szituációk feltárása, a drogprobléma iránti érzékenység fokozása, a társadalmi összefogás az erőforrások mozgósítása érdekében.
- b) A beérkezett adatok elemzése, értékelése és közzététele, a megfelelő intézményhálózat működésének eredményei, a működés feltételeinek további biztosítása érdekében, az általuk nyújtott szolgáltatások további célirányos fejlesztésével.
- c) A verseny, a diák és szabadidősportban adódó lehetőségek megszervezése (kirándulások és drogmentes sportolás érdekében, példaképek bemutatása, élménybeszámolók, stb.).
- d) A veszélyeztetett célcsoportok számára rendszeres – a hazai és nemzetközi trendekhez igazodó prevenciós rendezvények és hosszabb távú programok szervezése, illetve lebonyolítása, azok városi szintű összehangolása.
- e) Információs bázishely kiépítése, új szolgáltatások lehetőségeinek, a működésének kidolgozása.

f) Városi, iskolai vagy régiós *prevenciós* rendezvények, *egészségtudatos szemlélet fejlesztésére* irányuló programok szervezése (vetélkedő, tapasztalatcsere, ismeretterjesztő előadás, filmek, beszámolók, kortársak elbeszélése, *gyógyult függők* tapasztalatai, az ifjúság, a diákság mozgósítása stb.).

7.3. Kínálatcsökkentési munkacsoport feladatai

- a) Tájékoztatást kér a drogellenes tevékenységben résztvevő hatóságoktól, szervektől, intézményektől a drogellenes fellépésekben szervezett tapasztalatokról.
- b) Javaslatot tesz a szórakozóhelyek ellenőrzési rendszerének a kidolgozására, a törvény ellen vétők egységes szankcionálásának kidolgozása (pl. Biztonságos szórakozóhely program)
- c) A helyi szabályok aktualizálása, különösen a gyermek és fiatalkorúakra vonatkozóan. A működési engedélyek felülvizsgálatára vonatkozó javaslatok kidolgozása.
- d) Javaslatot tesz a hatósági ellenőrzések célirányos fokozására, különösen a veszélyeztetett időpontokban és helyen (gépkocsivezetők drogellenőrzése egyszerűsített módszerekkel).
- e) A lakosság, a fokozottabban veszélyeztetett célcsoportok tájékoztatása a kábítószerekkel kapcsolatos jogi és egyéb háttér tényezőket illetően (jogalkalmazók gyakorlata, jogszabály magyarázatok, értelmezések, felvilágosító fórumok szervezése stb.).
- f) A Gyámhatósággal és a rendvédelmi szervekkel való állandó kapcsolattartás.

7.4. Kezelés-ellátás munkacsoport feladatai

- a) A kliens egészségi állapotának javítása, illetve helyreállítása,
- b) a társadalomba történő reintegráció elősegítése,
- c) kliens útjának végig kísérése az ellátórendszerek között,
- d) a kábítószer-függőségre jellemző gyakori visszaesések megelőzése, illetve megfelelő kezelése,
- e) alacsonyküszöbű, illetve ártalomcsökkentő programok megvalósítása.

V.

NYÍRKEF külső szervekkel való kapcsolata

- a) Koordináció a helyi állami- és önkormányzati, civil és egyházi személyek, szervezetek, a prevencióban, beavatkozásban érdekelt szervezetek, a közösségfejlesztés, az ifjúság nevelését célul kitűzött szakosodott szervek képviselői között.
- b) A koordináció célja elkerülni a párhuzamosságot, a hasonló programok lebonyolítását, illetve a már kidolgozott – akár forgatókönyv alapján – és összehangolt programok továbbvitelét biztosítani különböző helyekre, különösen a város és a városkörnyéki általános- és középiskolákba, kollégiumokba.
- c) A megyében vagy a régiókhöz tartozó már meglévő drogterápiás intézményekkel való szoros együttműködés kialakítása, a megoldásra váró esetek naprakészen tartása (szabad férőhelyek, a bekerüléshez szükséges feltételek, szenvedélybetegek megfelelő közvetítése, utókezelés felügyelete, drogmegelőző közös programok megszervezése, kölcsönös segítségnyújtás, információcsera stb.).
- d) Konkrét megelőző, végrehajtó, esetleg gyógyító, terápiás feladatok kidolgozása, bevonva a megfelelő intézményhálózatot és az ellenőrzésben résztvevő hatóságokat (pl. gyermekvédelmi, szociális, egészségügyi, közoktatási és közművelődési intézményeket, szórakoztató kulturális és sportlétesítményeket stb.).
- e) Szolgáltatási lehetőségek helyzetének és kapacitásának felmérése, szükség esetén a megfelelő szakirányítás és intézményi háttér biztosítása.

VI.

A NYÍRKEF gazdálkodási szabályai, költségvetését meghatározó tényezők

- a) Az Önkormányzat elkülönített költséghelyen kezeli a NYÍRKEF pénzeszközeit, lebonyolítja a NYÍRKEF pályázati programjainak megvalósításával összefüggő pénzügyi ügyvitelt. Közreműködik a NYÍRKEF pénzügyi beszámolójának elkészítésében.
- b) Költségvetési koncepció kidolgozása: bevételek és kiadások összhangja, a működtetés feltételeinek biztosítása (támogatások, pályázati pénzek stb.), fontossági sorrend kialakítása (saját és támogatott rendezvények).
- c) Bevételei: pályázati támogatás, egyéb támogatók.
- d) Az önkormányzat biztosítja a NYÍRKEF ülések lebonyolításához szükséges tárgyi és technikai feltételeket, elvégzi a működéshez szükséges postázási, irattározási feladatokat.

Záradék

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Kábítószer Egyeztető Fóruma Szervezeti és Működési Szabályzata elfogadásával Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése a ____/2023. (IV.27) számú határozattal egyetértett, és jelen szabályzat a megnevezett döntéssel hatályba lép.

Az SZMSZ hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a 81/2015. (IV. 23.) számú határozattal elfogadott Szervezeti és Működési Szabályzata.

1. számú Melléklet a NYÍRKEF Szervezeti és Működési Szabályzatához

Az Kábítószerügyi Egyeztető Fórum tagszervezetei

Szervezet	A szervezet tevékenységének szakterülete A. Prevenció, B. Közösség és együttműködés, C. Kínálatcsökkentés, D. Kezelés-ellátás
Szabolcs-Szatmár- Bereg Megyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórház Sántha Kálmán Szakkórház és Drogambulancia	A+D
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórház Egészségfejlesztési Osztály, EFI Nyíregyházi Járás	A
Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály	A
Szabolcs-Szatmár- Bereg Vármegyei Rendőr-főkapitányság	C
Nyíregyházi Rendőrkapitányság	C
Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Büntetés-végrehajtási Intézet	C
Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság	A+D
Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ	A+B
Nyíregyházi Szociális Gondozási Központ	A+B
Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény	A+B
Human-Net Alapítvány	A+B
Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete	A+B
„Gyermekeinkért 16” Alapítvány	A
Talentum Európai Fejlődésért Kiemelkedően Közhasznú Alapítvány	A+D
Adelante Alapítvány	A
Oltalom Szeretetszolgálat	A+D
Periféria Egyesület	A
Nyíregyházi Diák-polgármesteri Iroda	A+B
Nyíregyházi Tankerületi Központ	A
Nyíregyházi Szakképzési Centrum	A
Debreceni Egyetem - Egészségügyi Kar	B
Nyíregyházi Egyetem	B
Észak Agrárszakképzési Centrum Lippai János Mezőgazdasági Technikum és Szakképző Iskola	A
A Gyermekekért a Fiatalokért és a Családokért Közhasznú Egyesület	A+B
Baptista Tevékeny Szeretet Misszió Szenvedélybetegek Nappali Intézménye	A+D